

ŠPIONI »SVOBODNÉ EVROPY«

špehují i v kapitalistických státech

Tajná kartotéka o význačných osobách politického a hospodářského světa — Itálie, Rakousko, Švédsko i samotné západní Německo lovištěm špiónážních zpráv spolupracovníků »Svobodné vysílanky« v Mnichově!

Redaktor »Večerní Prahy« navštívil v těchto dnech paní Marii Dvořákovou, bývalou zaměstnankyni »Svobodné Evropy«, s úmyslem zeptat se jí na některé další podrobnosti o činnosti této organizace při vysílání balonů do Československa. V srdečném rozhovoru mu paní Dvořáková vyprávěla, jak »Svobodná Evropa« jako nástroj

Američanů provádí špiónážní činnost mnohem širší, a to nejen proti lidové demokratickým zemím, ale i vůči kapitalistickým státům. Paní Dvořáková přislíbila, že o tom redakci »Večerní Prahy« napíše. Svůj slib splnila. Uveřejníme další podrobnosti o oddělení »INFORMATION« ve »Svobodné Evropě«, z článku Marie Dvořákové vyjímáme:

Američané k pronikání do hospodářského a politického života jiných států používají různých forem a prostředků. Jedním z nich je i »Svobodná Evropa«. Jejím hlavním úkolem je špiónáž proti lidové demokratickým státům, což je zakryváno rozhlasovou činností. Avšak štvavé vysílání proti lidové demokratickým státům umožňuje zároveň krytí tu skutečnost, že úkoly, postavené Američany před »Svobodnou Evropou«, jsou poněkud širší.

»Svobodná Evropa« neprovádí totiž špiónáž jen proti lidové demokratickým státům, ale je řízena k získávání zpráv i z kapitalistických států, hlavně z těch, kde má své odbočky a spolupracovníky.

Pracovala jsem několik let v oddělení »Information«, které je centrem Svobodné Evropy v Mnichově, a zde jsem měla možnost poznat skutečnou podstatu činnosti »Svobodné Evropy«. Z »Information« byly dodávány pokyny zaměstnancům odboček »Svobodné Evropy« v jednotlivých zemích k získávání zpráv nejen z lidové demokratických, ale i z kapitalistických zemí. V »Information« je na příklad vedena kartotéka politických a hospodářských činitelů, kteří jen trochu projeví zájem

o hospodářské nebo jiné styky s východními zeměmi, a materiály jsou často dávány k dispozici jejich politickým odpůrcům.

Američané zdůvodňují existenci a činnost »Svobodné Evropy« v jednotlivých zemích bojem proti komunismu, mlčí však o skutečnosti, že do »Information« »Svobodné Evropy« v Mnichově přicházejí i zprávy, které se týkají vnitřního, hlavně hospodářského života na příklad Itálie, Rakouska, Švédska i samotného západního Německa.

Pozornost je soustředěna především na zprávy z hospodářského života země. Z tohoto úseku si hledají odbočky »Svobodné Evropy« své spolupracovníky. Na příklad z Itálie přicházely často zprávy o italských přístavech, které lodi tam kotví, co přivázejí a odvázejí, jaká je jejich tonáž.

Podobné zprávy přicházely i z odboček »Svobodné Evropy« v Hamburku a Stockholmu. V »Information« »Svobodné Evropy« v Mnichově byly na příklad sestavovány seznamy rejdářských společností, dopravujících zboží přes západoevropské přístavy. Tyto seznamy byly dělány pro COCOM, organizaci Severoatlantického paktu, jejímž úkolem je

kontrolovat obchodní styky s východními zeměmi, hlavně pokud jde o dopravu embargového zboží.

Časté byly zprávy, týkající se výroby různých výrobků, jako na příklad gumy, na kterou nepůsobí žádná žiravina a podobně.

Předmětem zájmu byly i seznamy firem v Rakousku a jejich obchodní styky s východními zeměmi. Přicházely rovněž zprávy o obchodních jednáních Rakouska. Řada zpráv se týkala života čs. krajanů ve Vídni, činnost jejich spolků, základní data a popis jednotlivců, kteří se zdáli být zajímaví s hlediska spolupráce s americkou zpravodajskou službou proti Československu.

O těchto zprávách se však mlčí, tato stránka činnosti »Svobodné Evropy« je tajena. Tak se »Svobodná Evropa« odvěduje těm, kteří jí umožňují existenci a činnost na svém území, kteří jejím zaměstnancům poskytují novinářské legitimace a práva. »Svobodná Evropa« bojem proti komunismu pomáhá Američanům získávat přehled a tím i ovládat samotné kapitalistické státy.

(Přetištěno z »Večerní Prahy« 19. 3.)

Náš mládež dostává všestrannou péči. Svědčí o tom i tyto rozesmáté tu chlapců učni roudnického Agrostroje. Vědí, že před sebou mají dobrou a s kojenou budoucnost

Najít domov nebo bloudit bez cíle?

Víme, že je mezi uprchlíky ještě určitý počet lidí, kteří dosud zůstávají v jednotkách LSCo. Celá řada bývalých příslušníků těchto jednotek — ať už sloužili v jednotkách kterékoli národnosti — se již vrátila domů, zařadila se do občanského života a jsou dnes šťastni a spokojeni, že dovedli správně zakončit své bloudění po světě.

Víme také, proč dosud v LSCo zůstávají. Vedl je k tomu především pocit určitého zajištění, které služba v LSCo poskytuje.

Podívejte se však na to s námi blíže. Je to skutečně nějaké zajištění? Naprosto nikoli. Je sice pravda, že se tam vyplácí zold, že máte oblečení, že služba nebyvá nijak obtížná, že máte stravu a ubytování. Ale na jak dlouho to všechno je? Jak je to jistota?

Pravda, nepotloukáte se právě bez zaměstnání jako jáni vaši kamarádi. Ale kde je záruka, že tomu tak nebude zítra? Kde je záruka, že od zítřka nebudete bloudit i vy — dnešní příslušníci LSCo — bez práce a bez cíle ulicemi a budete jen s vypětím všech sil shánět aspoň sousto do útrob, nemluvě o bytu. Neradíte vám pak nic jiného než zavazovaný bít...

A i když budete mít příznivější osud, uvažte, zda je služba v LSCo zajištěním na delší dobu. Nemí! Léta plynou, lidé stárnou. Potkávají je i nemoci. Může si někdo myslit, že obstojí v LSCo, až bude o pět, deset, dvacet let starší? Když nebudete zdraví? Bude pak jen na přítěž svým dnešním chleboďárcům. A později pak drsný los odhozeného člověka. Sami víte, jak nepatrnou cenu má v tom světě vlčí morálky člověk, lidský život...

Víme, že jsou v LSCo mnozí, kteří na takové konce nechťejí raději ani pomyslet, že se přímo vyhýbají myšlenkám na budoucnost, protože to jsou myšlenky sklízející. Ale jsou to myšlenky pravdivé a jejich

pravdivost nepřehlásí ani nezmění to, že se jim někdo vyhýbá.

Kromě toho tu ovšem zůstává ještě jedna další skutečnost. A ta je nejhorší ze všeho. V plánech těch, kdo připravují válku, je využít útvary LSCo pro válečné cíle. Prakticky to znamená, že vám hodlají v takové chvíli vtisknout zbraň a poručit vám obrátit ji proti vlastnímu národu, proti vlastním matkám a dětem, sestrám a přátelům. Doslova tak to je.

Vždyt nikoli náhodou se před nedávnem oznámilo v bonnském vládním bulletinu, že také cizinci, kteří žijí v západním Německu (nebo osoby bez státní příslušnosti a v západním Německu žijící), mohou být povolováni do západoněmecké armády NATO...

To potvrzuje skutečné úmysly těch, kdo vydržují oddíly LSCo. K jakému jinému účelu by je ostatně vydržovali? K nevinnému střelení nevinných objektů? K nevinné hře na vojáčky? Nebo dokonce z nějaké dobročinnosti?

Víte, že jsou schopni všeho, jen dobročinnosti ne. Chťejí z vás udělat kanonenfutr, zatáhnout vás do jedné party s bývalými eseky, s vrahy z Lidce a Ležáků, s mrdy, kteří trýznili vlastence všech zemí, kterými fašistické táhly prošly.

Dnes je snad pro každého z příslušníků LSCo služba v kompanii ještě přijatelná. Poskytuje některé okamžité výhody. Ale to je jen zdánlivá výhoda. Dříve nebo později přijde dokonalé rozčarování. Je stále čas nepochybně se pak překvapit. Z rázového by se pak stalo černé. A bude pozdě ať co napravit.

Proto — dosti služby v LSCo. Dostí poměrně před služebníky nepřátel! Konec s tím! Cesta domů je otevřená. Je to cesta k jistotě, k přátelům, k blízkým. Je to cesta k práci pro budoucnost země, která velkoryse podává ruku k novému životu.

H. D.

SLIBY JSOU CHYBY...

Staré české přísloví — a osvědčená pravdivost. To si znovu ověřil čs. uprchlíci v rakouských lágrech.

Mnozí uvěřili slibům Američanů, různých těch spolků a emigrantských prominentů, kterým je chtěli odvrátit od náratu do vlasti. Znovu uvěřili, že se splní staré i nové sliby. Den za dnem však stále porážejí, že uvěřit se sliby Američanů a emigrantských prominentů je uskutku chyb — a nic jiného.

Co to bylo křik, že budou všichni do »zastřešené Ameriky! Několik jich skutečně nastoupilo tuto cestu za velké činnosti fotoaparátů a filmových kamer. Ale co ostatní? Vídá podle pma Přemila z tábora Glasenbach nejen on, ale všichni tak tozají po USA. Pro ty se však otevírá jiná cesta: Německé doly s těžkými a bezpečnostně špatnými podmínkami.

Pan Přemil sice do německých dolů nepůjde, ale co zbývá uprchlíkům, když je zima a chce se jíst

a není pro ně v Rakousku práce? Každý nemá protekci, aby mu nějakou tu paběrku z milosti udělil »redaktor« Jonáš nebo Benda-Kýbi. A tak musí do německých dolů. Jen několik »verbiřů« si zase naplní kapsy na jeho účet. On pak, když nezná německy, má možnost naučit se to při štipání dříví v německých lesích, a až udělá zkoušku, může být přijat na práci do dolu. To je asi trochu moc i pro už tak dost rozčarované uprchlíky.

Kdyby uprchlíci požadovali to, co jim bylo naslibováno, bylo by mnohým i v zimních mrazech horko. Není jim snad záhadné, že úředníci z amerického konsulátu v Salzburku, kteří tak rádi každý týden »vzdělávali« uprchlíky a diskutovali s nimi — když nadešel čas slibů plnit, se mezi uprchlíky ani neukázo?

A tak to bylo a je se vším. Nejdříve sliby a nyní jen...

Zájem o Československo je stále větší

(Pokračování se str. 1.)

couzské, anglické, sovětské a mnohé další. Je mezi nimi i stálý zpravodaj listu New York Times. Kromě stálých dopisovatelů mnoha časopisů a agentur hostuje v Praze často i publicista a žurnalist, kteří přicházejí jen na krátké návštěvy. Vidíme v jejich návštěvách také příspěvek k zlepšování styků mezi národy.

Takoví návštěvníci naší vlasti mají samozřejmě možnost plně uplatnit celou šíři svých zájmů. Projevuje se to pak v článcích a statích, které z Československa píšou nebo které napíší po návratu, ať jsou již jakékoli. Pokud vyslovují přání setkat se s čelnými představiteli našeho státu a veřejného a politického života, jsou jim splněna. Tak pobýval v těchto dnech u nás

při své cestě Evropou také zpravodaj známého listu New York Times (přes to, že tento list má u nás svého stálého dopisovatele, jehož příspěvky často otiskuje) pan Sulzberger. Kromě jiného žádal o přijetí u prezidenta republiky Antonína Zápotockého. Prezident republiky vyhověl jeho žádosti a pana Sulzbergera přijal k rozhovoru na Hradě.

Jak vysvítá z článku, který o rozhovoru list New York Times přinesl, zajímal se autor o nejrůznější otázky. Kromě jiného hovořil v důsledku toho prezident republiky také o osobě a činnosti prvního prezidenta Československa T. G. Masaryka. Právě: »V Československu existuje řada pomníků k památce prvního prezidenta T. G. Masaryka.« A vysvětlil dále, že jestliže se

v některých případech stalo, že byly odstraněny, pak to způsobili lidé, kteří byli za to patřičně potrestáni. »Masaryk — pokračoval prezident Zápotocký — zůstává historickou osobností, i když s jeho politickými názory nesouhlasíme.«

Na Sulzbergerovu otázku, zda by Československo nemohlo hrát úlohu mostu mezi Západem a Východem, odpověděl prezident republiky: »Máte-li pod pojmem »most« na mysli politiku sedění na plotě, pak jsme proti tomu. Chceme v Československu budovat socialismus a patřit do socialistického tábora.«

Rozhovor jistě není bez zajímavosti. Především proto, že se v něm dostává odpovědi zároveň všem pletichářům, šířícím o ČSR různé výmysly. H. D.

AKO LUDIA ŽIJÍ

Boli sme vo Zvolenskej Slatine

Dedina bola zasnežená, pustá. Človek, ktorý nás sprevádzal, usmieval sa po pod fúzy. — Teďa Pavlika, Jána hľadajte? — opýtal sa ešte raz. — A čože vy s ním máte? Rodina ste mu?

— Ale nie rodina, — vyudázame ho z omylu, my sme..., no pohovorit si s ním chceme.

— Pohovorit? — pretiahol a podozrievavo si nás obzrel.

— Dozvedeli sme sa, že je to dobrý predseda, — náhlime s odpoveďou.

— No, to ste si, ľudkovia moji, mohli aj niekoho iného vybrať. Nie je vám on taký človek, ako sa o ňom hovorí, — mári naše nádeje náš sprievodca.

— Viete, to vám je taký človek, akože ho nazvať? Knihožráb... Večne je v knihách zahraný.

Prišli sme až ku bráničke jedného z domov. Pozval nás dnu. Nádej na teplo vykúrenú izbu nedala nám odrieknuť, hoci sme ešte stále nevedeli, kde toho Pavlika nájdeme. Ovanulo nás príjemné teplo kuchyne.

— Tak, toto je žena nášho predsedu, — oslovil drobnú ženu, ktorá pri peci krájala zemiaky, a hneď pokračoval: — Starká, hosti ti vediem. — Utrela si do zástery ruky, privítala nás a s dobrosrdečnosťou dedinskej ženy zvala nás ďalej. Teplo vykúrená izba i srdečné privítanie vytiahli z nás všetku zimu i prekvapenie nad neočakávaným stretnutím.

— Sadnite si, — náka nás predsedca a obracia sa k žene. — Starká, nalej niečo na zohriatie. A to, čo som vám povedal, je do toho pravda — pohovor

ril predseda. — Taký som už ja. Málo rázny a precitlivý. — Vzdychol si a doplnil pohárík. — No a čo ešte chcete o mne vedieť? Nie som ja nijaký zvláštny človek. Robím ako každý iný, — usadil sa lepšie na stoličke a zatiaľ čo v piecke veselo práskali brezové pollenka, pokračoval v hovore.

Ako na filmovom páse rozvíja sa pred našimi očami život prostého človeka. Vychodil päť tried ľudovej a tri triedy meštianskej školy. Ďalej už nemohol, lebo v dome nebolo ani periazi, ani porozumenia. Oženil sa a učil lásku ku knihám aj mladú ženu. Mälo to vtedy zakopal na Pavlikovle chalupu. Žili v dedine a predsa akosi mimo. Knížnica, ktorá sa rozrástla spolu s deťmi, stala sa ich jediným spoločníkom.

— No, a po vojne? — uvažlivo odpovedá predseda na otázku. — Bolo u nás tak, ako vari všade. Domy zničené, dobytok poražbaný, ľudia zmätení. Kde začať? Ako sa ubrániť hladu, keď v dedine ostalo len tridsať kusov dobytka a ja už bola skoro pri konci? Jedno bolo isté: zem treba obrobiť. Prešiel rok, prešiel i druhý. Rozhodli sme sa. Založili sme družstvo.

— A vtedy ste už vy boli predsedom? — pýtame sa.

— Nie. Mňa zvolili až neskôršie. Na začiatku som bol skupinárom. Večne som sa v knihách hrabal, rozmýšľal, trápil sa všetkým. Zvolili si ma za predsedu. Funkciu som prijal, hoci som vedel, že to bude ťažká robota. Nie je predsa ľahké, čo som predtým robil, teraz to mám na starosti. —

několkých hektároch, alebo na družstevných 1500 hektároch. Začali sme stavať; jeden kravin, druhý, ba aj tretí je už teraz pod strechou. Aj tisíc leg-horniek sme kúpili, lebo naše neniesli. Ani tie nebolo kde dať. Postavili sme teda aj kurníky, pekne murované.

— A čo ľudia? — pýtame sa zvedavo.

— Ľudia? — zasmál se veselo predseda, — tým sa to páčilo, že za dedinou vyrastá celá družstevná pevnosť. Boli na staviská pyšní a hovorili im »naše«. Vidieť bolo, že sa družstvu tešia... Naturálne ich rozveselili ešte viac — pri uväčťovaní. Boli spokojní. Toľko predtým sami nedorábali. Ale s periarzmi to už bolo horsšie. Viacerí čakali. Videlo sa im málo a tak — fómrali. A viete, čím sa to napravilo? Knihami! Takto som si ja jedného dňa povedal: »Čítal si, Jano. Celý svoj život si sa iba v knihách hrabal. Ale len sám. Staral si sa dakedy o to, čo ľudia v dedine čítajú? Nestaral. — Priznal som si to musel. Ale napravil som to. Dal som knihy do rúk celej dedine. Nechceli zo začiatku, ale som prehovoril aspoň tých, čo mali akú takú vŕchu ku knihe. Pravda, zo začiatku len ľahšie, zaujímavé veci, no postupne prišiel rad aj na odbornú literatúru. Ľudia začali odbornú vedu zaujímať. Veď v tom, o čom sa tu dočítali, žili od malička.

Náš predseda dorozprával históriu svojho i družstevného života. Pozeral na jeho nízku chudú postavu s predsedi-velými vlasmi na sluchách a vidíš, že je ešte stále mladý Ľudia s takým zá-

NOVÁ ČESKÁ OPERA

Brněnská Janáčková opera uvedla slibnou operní novinku, která byla naší hudební veřejností očekávána s velkým zájmem. A možno říci, že neklamala naděje, alespoň ne svou hudbou.

Brněnský autoři, skladatel Z. Blažek a libretista J. Zatloukal, pustili se do své první práce s odvahou. Vybrali si konečně námět, na jaký jsme již dlouho čekali — s téměř soudobou tematikou. Děj opery »Verchovina« se odehrává v době krise třicátých let za první republiky na Zakarpatské Ukrajině. Ličí život prostých lidí a jejich vzpuru proti místním vykořisťovatelům.

Zápleťka není dějově složitá, klade však značné požadavky na psychologické prokreslení a zdůvodnění jednotlivých postav. Tu je třeba po pravdě říci, že libretista zůstal uměleckosti své práce v leccems dlužen. To se týká hlavně prokreslení postav tak, aby působily pravdivě. Na druhé straně však se mu velmi dobře podařilo prokreslit prostředí, a co hlavně — libreto udělalo »operně«, se značným pochopením pro potřeby dramaticky účinného hudebního výrazu.

Jak jsme už řekli, největším kladem opery je hudba Z. Blažka. Autor se v ní projevil jako talentovaný melodik, vycházející z lidových intonací, které však důsledně přetváří v skladatelský svébytný hudební celek. Tak posluchače zaujme nejen melodickým bohatstvím, ale i orchestrální barevností. Je zajímavé, že skladatel vkládá do orchestru také těžiště své melodické práce. Celkový dojem z hudby opery je silný a posluchače upoutává od samého začátku. »Verchovina« je oprav-

dovým přínosem naší soudobé operní tvorby a její skladatel je objevným příslibem do budoucnosti.

V provedení novinky je vidět mimořádná péče. Dirigent F. Jilek, režisér O. Linhart, výtvarník J. A. Šálek i hlavní představitelé A. Jurečka a J. Palivcová se zhostili svého úkolu s úspěchem, který byl odměněn nadšeným potleskem všech diváků.

Opera »Verchovina« je rozhodně velkým a úspěšným krokem vpřed za operním zpracováním soudobé tematiky. —js—

Jarmila Palivcová jako Dosia a Antonín Jurečka jako Vasil Popovič

Čtenáři nám píší...

Od našich čtenářů ze všech koutů světa dostáváme stále mnoho dopisů. Těbaže je každý z nich psán jinou rukou a jiným slohem, obsah mnohých je jeden a týž: díky za zaslání našeho týdeníku, který je pro mnohé z nich jediným pojátkem s domovem, a pak velká touha, která se žádnými slovy nedá vyjádřit, touha po vlasti. Ze všech dopisů podobného obsahu, které jsme v těchto dnech dostali, vybrali jsme k otištění dopis našeho čtenáře z Austrálie.

»Přijímáte ode mne srdečný dík za »Hlas domova«, na který se vždy velmi těším.« píše čtenář J. R. »Se zájmem sleduji jednotlivá čísla, ve kterých nacházím různé události i příspěvky od navrátilců, kteří již žijí šťastně ve své vlasti.

Rozhoduji se též pro návrat do své milované vlasti. I když se mi zde nevede špatně, cítím se velmi opuštěn a pak — přicházejí léta stáří. Již se toulám světem šest let a jednou to musí také skončit. Od té doby, co mi zaslali »Hlas domova«, mám jen jedinou myšlenku: domů, do vlasti, kde jsem se narodil, tam, kam patřím, kde žije moje matka a moji milovaní.

Je zde více našich chlapců, kteří by

se chtěli vrátit, ale čekají jeden na druhého, který to dříve načne. S pozdravem končím a těším se na vaše příští čísla.

Děkujeme čtenáři J. R. za jeho dopis. Nyní mu již nic nestojí v cestě, aby uskutečnil splnění své touhy po domově a po svých drahých. Je zbytečné čekat na někoho, kdo by to načetl, jak píše. Těch, kteří už návrat do republiky načetli, je mnoho a mnoho a je mezi nimi značný počet navrátilců právě z Austrálie. Všichni už jsou doma, žijí spokojeně u svých rodin a věnují se práci, kterou si vybrali. Všichni, kdož opustili republiku a chtěli se vrátit s čestnými a poctivými úmysly, mají tuto možnost.

Po šesti letech konstruktérem doma

Josef Hroch vypráví klidně, rozvážně, každé slovo váží. Dříve než odpoví, utkví pohled jeho bystrých a inteligentních očí krátce na tváři toho, s kým hovoří. Pátravý pohled, snad tak trochu neúřivý. Případá vám, jako kdyby se Josef Hroch teprve v novém prostředí rozkoukával.

A také tomu tak je. Do vlasti se vrátil t prve nedávno, v lednu letošního roku z Německé spolkové republiky, která byla poslední stanicí v jeho uprchlickém životě. Celkem si pobyl v cizině šest let. Z Rakouska, kde byl zástupcem londýnské firmy pro dovoz kaučuku, odjel po půl druhém roce se svou paní do Kanady. V Montebello u Montrealu si zřídil menší podnik, vyrábějící gumové zboží, který mu dobře prosperoval. V Kanadě mu smrtelně onemocněla manželka. Proto na její naléhání odjeli v roce 1953 do západního Německa, kde si Hroch zavedl menší gumárenský podnik a projekční kancelář pro stavbu gumárenských strojů. Zanedlouho ho postihla krutá rána — zemřela mu jeho žena.

Od té chvíle netoužil Josef Hroch po ničem jiném, než se vrátit domů. Marně se snažily kanadské a západoněmecké firmy zlikat ho různými výhodnými nabídkami, aby zůstal. Odhodlání k návratu bylo nevíklitelné.

»Přehoupne-li se člověk přes padesátku — říká Josef Hroch — pak se mu dvojnásob stýská po domově. I když se mi vedlo dobře a vydělal jsem si slušné peníze, to všechno nemohlo nahradit domov.

V cizině jsem nabyl hodně zkušeností a naučil jsem se leccemu novému. To byla jediná kladná stránka mého uprchlického života. Za těch šest let jsem měl dost příležitosti poznat lidi takového druhu, jako je Zenkl, Peroutka a jiní. Viděl jsem jim do žaludku, jako jsem viděl do žaludku »Radě svobodného Československa«, jejíž činnost skončila takovým krachem. Už tehdy jsem poznal, že »Radě« je organizací na pisku a že nemá důvěru řadových uprchlíků. Chci o všem tom, co jsem viděl a prožil za svého uprchlického života, jednou později napsat. Vim, že lidé kolem Zenkla a Peroutky spustí náramný pokřik. Znáím je dokonale. Vim takové věci, z kterých jim bude horko.

Josef Hroch pracuje nyní jako konstruktér v oboru, kde má možnost uplatnit všechny své bohaté zkušenosti a poznatky. Platově je velmi spokojen. Práce ho těší.

Pracovní prostředí si chvíli jeho spolupracovníci jsou k němu vstřícní. A úřady mu vycházejí vstříc.

»Neměl bych za nic na světě být sám. Jeho vážné oči ovládl, když se hovořilo o svých plánech do budoucna. A do nich patří zřejmě i jeho nová rodina.

Život jde svou cestou

Je to právě šest let, co se odehrál v Čihošti u Ledče nad Sázavou známý »zázrak«. Snad na to ještě někteří pamatujete. Záhy se ovšem ukázalo, že celý »zázračný« úkaz byl dílem podnikavého faráře, který si nezašel s pouťovými kejklři. Nic se neohlžel na to, že vlastně zneužívá náboženských citů věřících, z nichž si dělal dobrý den.

O »zázrak« psal tenkrát i časopis New York Times. a také nepřátelský zahraniční rozhlas mu věnoval nemálo relací. V pozadí »zázraku« asistoval tehdejší pražský představitel papežské internunciatury Otavio de Liva, který byl v Čihošti dokonce ještě dříve, než k »nadpřirozenému« úkazu došlo. Snad proto, aby odborně poradil, jak má takový »zázrak« vypadat...

Sinyslem celé té sehrané »zázračné« podívané bylo zneklidnit veřejnost, zmást a postrašit lidi a hlavně — odvést je od občanských povinností, od plnění úkolů a naladit je proti státnímu zřízení v ČSR.

Proč dnes připomínáme tuto už zapomenutou historku? V těchto

dnech bylo totiž v Čihošti založeno jednotné zemědělské družstvo. Samozřejmě, že ne nějakým »zázrakem« nebo působením »nadpřirozených« sil. Zkrátka a dobře proto, že se drobní a střední rolníci v Čihošti na příkladech ostatních družstev přesvědčili o výhodách společného hospodaření, o přednostech zemědělské velkovýroby, o velkorysých možnostech, které dává zvýšení životní úrovně na vesnici právě družstevní hospodaření.

Kdysi se režiséři čihoštského »zázraku« pokoušeli postavit lidi proti novému životu. Avšak život si — jak vidno — i tady vyžádal své, prorazil si svou cestu. Pravda vyhrála nad intrikami. A vyhraje to vždy, kdykoli se ji někdo postaví v cestu. Pořadatelé někdejšího »zázraku« se o to pokoušeli. Dnes už je jejich kouzlo dávno zapomenuto. A tak jako v Čihošti prodírá si řečiště života a jeho pravda cestu přes všechny umělé překážky. A prodere si ji i ve všech jiných otázkách — ať si kdo chce z utečeneckých primášů huče jakoukoli jinou písničku. —n—

Čs. expozice na lipském veletrhu

»Západní návštěvníci s technickými znalostmi, kteří viděli předchozí veletrhy, shledali pozoruhodně zlepšení proti dřívějšímu... Ve světle těchto soudků byl lipský jarní veletrh názorovou přehlídkou sil.« To napsal americký list »New York Herald Tribune« o expozicích zemí demokratického tábora na letošním lipském veletrhu. Podobně jsme mohli v jirých západních listech číst o tom, že »politika embargo se ukázala zcela bezúčinnou«, neboť nezadržela hospodářský rozvoj SSSR a lidové demokratických zemí, o tom, že podceňování sil těchto zemí je »nepsmyslnou fikcí«, a tak podobně.

Takové jsou dojmy, s nimiž odcházeli návštěvníci letošního lipského veletrhu. Opuštěli Lipsko s vědomím, že země demokratického tábora jsou na cestě rychlého a nezádržetelného rozvoje. O toto přesvědčení návštěvníci se zasloužili i čs. expozice, její postava k největšímu na celém veletrhu.

Čs. pavilón v Lipsku svou postavou, svou výstavou je výrazným vyjádřením síly. Od špatných až po dokonalé křivky, od nejmodernějších strojů až po gigantické dřevěné stroje, od nejmodernějších strojů až po gigantické dřevěné stroje, od nejmodernějších strojů až po gigantické dřevěné stroje.

»Návštěvníci se shodli, že tato expozice je výrazným vyjádřením síly. Od špatných až po dokonalé křivky, od nejmodernějších strojů až po gigantické dřevěné stroje, od nejmodernějších strojů až po gigantické dřevěné stroje.

právě v minulých týdnech začal přicházet ze strakonické továrny do jed notlivých prodejen. Návštěvníci chvěli i hudební skříň »Jubilant«, ma radio v podobě dámské kabelky, přenosný elektrický šicí stroj a zejména pak textilní zboží a obuv. V jedné postranní kóji se předváděly nové televizory s větší obrazovkou.

Techničtí odborníci se zajímali především o stroje. Ty zaplnily asi čtvrtinu výstavní plochy čs. pavilónu. Těžištěm expozice byl mohutný těžý stroj. Opravdovou senzací veletrhu — jak se vyjádřili řada zahraničních odborníků — představoval radlič motorizovaný vrták, kterým vrtají stroji ve Slezsku čes. Těžištěm expozice byl mohutný těžý stroj. Opravdovou senzací veletrhu — jak se vyjádřili řada zahraničních odborníků — představoval radlič motorizovaný vrták, kterým vrtají stroji ve Slezsku čes.

»Časopisy zůstaly ve veletrhu mnohem déle než v minulých letech. Návštěvníci se zajímali především o stroje. Ty zaplnily asi čtvrtinu výstavní plochy čs. pavilónu. Těžištěm expozice byl mohutný těžý stroj. Opravdovou senzací veletrhu — jak se vyjádřili řada zahraničních odborníků — představoval radlič motorizovaný vrták, kterým vrtají stroji ve Slezsku čes.

V jarní věci má každá loď rozvoje do světa československé stroje: esovní průmyslové výrobky, aby si vracely s ještě mohutnějšími náklady: bavlny, vlny, rýže, kávy, čaje, jižního ovoce a všech ostatních plodin a surovin. Jež potřebujeme k tomu, aby život našeho lidu mohl být stále bohatší a spokojenější. —zv—

Všechny cesty vedou domů

Zaprodanci v žoldu nepřátel tvrdili při vyhlášení amnestie v zahraničním rozhlasu i tisku, že se nikdo domů vracet nebude. Potom to už tvrdit nemohli, tak začali čerpat z jiného soudku: že se amnestie přý nedaří. Pak nemohli tvrdit ani to. Tak začali navrátilce pomlouvati. Zkrátka, vždycky se »pružně« přizpůsobili podle situace. Po Novém roce začali znovu omílat, že teď už se ale prý nebude vracet málo...

Takové kottmelnové myšlenky působí jen zábavu, protože skutečnost je na hony vzdálena všech těch nebezpečných tvrzení. Proud navrátilců je stále. Jsem mezi nimi lidé, kteří někdy ani dříve nevěděli o možnosti návratu, jen se k němu rozhodli až později — ale stále přibývá těch, kdo dělají závěry z průtých zkušeností a jedou domů.

Přinášíme opět krátké záznamy o několika dalších navrátilcích, vyprávějí z jejich vlastních vyprávění.

* František Paděvět (narodil 1935 v Praze) se zúčastnil až do Kanady. Co ho tam přivedlo? Byl vyhozený borák, ale když mu neryšeli jeho úmysl přejít k práci na pozemních traktích, nějak se rozešli, nejprve přestali chodit do práce — a pak v únoru 1953 utíkl do západního Německa. Někdy tam na něj všem nečekal s otevřenou náručí. Jen orgány CIC, kterým byl odevzdán po přechodu hranice. Dostalo tam z něho

žádali všechny možné údaje, a pak ho odeslali do lágru Vaika. Odtamtud byl zavolán znovu k výslechu a zase přetvoval do Vaiky. Snad to měla být spousta. Jaký to tam byl život, to každý, kdo někdy ve Vaice byl.

V květnu 1955 nastoupil Paděvět na čs. státní křižáckou v Německu — hlídal tam plnět americké vojenské objekty. A vyhlídky? Vypadalo to tak, že měla být čísla čísel, jak to bylo předtím, když jsem byl v Německu. V západním Německu byl jen polník ve službě a čs. křižácká byla jen dohoda, že jsem v Německu mohl být do křižácké křižácké. Byl v Německu a vyhlídky do Kanady.

V červenci 1955 nastoupil paděvět na čs. státní křižáckou v Německu — hlídal tam plnět americké vojenské objekty. A vyhlídky? Vypadalo to tak, že měla být čísla čísel, jak to bylo předtím, když jsem byl v Německu. V západním Německu byl jen polník ve službě a čs. křižácká byla jen dohoda, že jsem v Německu mohl být do křižácké křižácké. Byl v Německu a vyhlídky do Kanady.

vlasti — a navrátilci přišli. Byl to k němu přivolený povolení.

»Josef Hroch pracuje nyní jako konstruktér v oboru, kde má možnost uplatnit všechny své bohaté zkušenosti a poznatky. Platově je velmi spokojen. Práce ho těší.

Pracovní prostředí si chvíli jeho spolupracovníci jsou k němu vstřícní. A úřady mu vycházejí vstříc.

»Neměl bych za nic na světě být sám. Jeho vážné oči ovládl, když se hovořilo o svých plánech do budoucna. A do nich patří zřejmě i jeho nová rodina.

František Paděvět

Byl to muž, který byl přitahován do francouzské armády, kde pracoval jako strážník. Od června 1955 hlídal zaměstnání znova. Učtil se na několik měsíců v továrně na náboje v Norimberce, ale v lednu 1956 mu nastala starost o práci znovu. To už měl toho živoření dost — a ještě s dalšími uprchlíky se vrátil domů. Tak se uzavřel kruh, který začal útekem za hranice. Doma o práci nebude mít starost. Bude dělat svou pekařinu.

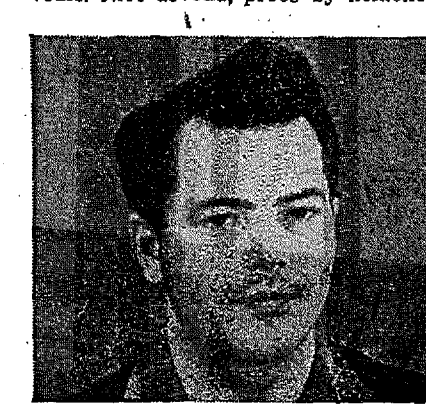
* Pavol Hančín (narodil roku 1932 v Priekope, okres Sobrance) pocházel z početné rodiny poľnohospodářského robotníka. Po skončení školy pracoval v hospodářském družstvu v Čechách na Šumave. V roce 1947 sa vrátil do Priekopy a pracoval tam ako lesný robotník.

Petr Duda

V důsledku štvavé nepřátelské propagandy o výhodnějších platových podmínkách na Západě a z túžby po dobrodružstvích přešel nedovoleně hranice západního Německa (v únoru 1947). Žil tam v různých táborech a v roce 1951 vyemigroval prostřednictvím IRO do Kanady. Pracoval na různých místech a oborech, vyučil sa za kuchaře a robil na parolodi. Bol aj vodičom motorových vlakov. Nežl špatne, ale zároveň poznal pravdu o platových podmínkách na Západě.

O možnosti návratu sa dozvedel až v januári 1956. Pretože už dávno pochopil, že doma mu bolo lepšie a tiež mu bolo smutno do domovom — hneď si zažiadol o návrat. A nedávno dorazil domov. Chce pracovať ako rušňovodič. Niet dôvodu, prečo by nemohol.

Pavol Hančín

NÁŠ KOMENTÁŘ

Myšlienka mierového spolunažívania si víťazne prerazí cestu

Z ľudí, ktorí iba trochu sledujú otázky medzinárodnej politiky, by sa iste nenašiel ani jeden, ktorý by podozrieval známych komentátorov listu »New York Herald Tribune« bratov Alsopovcov z toho, že by boli nejak priateľsky naklonení k Sovietskemu svazu alebo že by boli prívržencami mierového hnutia. Naopak, títo novinári vo svojich článkoch dôsledne obhajujú svet dolárov, svet imperializmu. A práve táto nesporná pozícia dáva im oprávnenie, aby sa tu a tam vyjadřili kriticky a celkom otvorene o americkej zahraničnej politike — podobne ako to robí ich kolega v tom istom liste — Walter Lippmann.

Pre nás potom nie sú také kritické slová bez zaujímavosti. Väčšinou totiž potvrdzujú, čo dávno hovoríme a píšeme.

Bratia Alsopovci v »New York Herald Tribune« sa nedávno zaoberali otázkou obmedzenia obchodu s Východom, ktorú v západnom svete presadili v rokoch »studenéj vojny« Spojené štáty, sprísne dozerajúce, aby žiadna z krajín, ktoré dostávajú »pomoc«, nevyvie la do Sovietskeho svazu alebo do nejakej krajiny ľudovej demokracie taký tovar, ktorý je na listine »strategických materiálov«.

Krajiny socialistického tábora pochopteľne, vždy vyslovovali poľutovanie nad umelými bariérami, ktoré nijako nenapomáhajú mierovému spolunažívaniu medzi národmi, avšak zároveň vždy zdôrazňovali, že cez všetky embargo sa Západu nikdy nepodari zahamovať ich hospodársky rozvoj alebo spôsobiť im, nejaké vážne ťažkosti. Naopak, postupne sa ukazovalo, že rozpad svetového trhu, vytvorenie nového trhu krajín socializmu, činí čím ďalej tým väčšie ťažkosti tým, ktorí si to všetko vyumali.

A teraz bratia Alsopovci priznávajú, že sa vôbec »smutne preslávené embargo

minulo cieľom«. Hlavným cieľom embargo bolo — píše komentátor — nepripustiť, aby do Sovietskeho svazu bolo dodávané zariadenie pre ťažbu nafty a pre naftovú výrobu. Išlo o to, aby SSSR nemohol využívať technické poznatky Západu. A čo sa namiesto toho udiaľalo? Firma »Dresser Industries« uzavrela so sovietskymi orgánmi zmluvu o využití úplne novej ruskej naftovej ťažbovej sústavy v Amerike. Táto sústava má — ako článok konštatuje — »desaťkrát vyšší výkon než bežná naftová vŕtacie stroje, ktoré sa používajú v USA a v celom západnom svete«.

Bratia Alsopovci v ďalšom konštatujú, že rovnako tak sa minul cieľom prísny zákaz dovozu obrábacích strojov do SSSR, lebo »ruské obrábacie stroje majú dobrú konštrukciu a výborné vybavenie« — ako zistili »skúsení inžinieri, ktorí boli v SSSR ako členovia delegácie amerických odborníkov pre automatiku«.

Dovážať do SSSR oceľové výrobky? To by to bol vývozca od amerických strážcov embargo pekne dostal! A hľa, bratia Alsopovci konštatujú, odvolávajú sa na zprávy technickej delegácie európskych hutníkov, že »veľké sovietske hutné kombináty v skutočnosti pracujú lepšie než tri čtvrtiny hutníckych závodov v Anglicku — v krajine, kde sa začala priemyslová revolúcia«.

Zaujímavý je záver článku bratov Alsopovcov, že podľa »jednomyselného priznania expertov embargo vo väčšine oblastí pôsobí viac ťažkosti vedúcim americkým politikom než Rusom«.

Ochotne veríme. Všetk v priemyslových a obchodných kruhoch na Západe už dlhší čas možno pozorovať silný tlak na to, aby obmedzenia obchodu medzi Západom a Východom boli zrušené. Týmto kruhom totiž ide o možnosť vyrábať a predávať. A zoznam zakázaného »strategického« tovaru pod týmto tlakom bol už do istej miery zredukovaný. Niet pochýb o tom, že je iba otázkou

času, keď ako nepotrebná starozitnosť bude odložený do múzea smutne preslávenej »studenéj vojny«. Myšlienka mierového spolunažívania medzi štátmi s rôznym spoločenským zriadením, tak silne vyzdvihnutá XX. sjazdom Komunistickej strany Sovietskeho svazu, si stále viac razí cestu na celom svete.

Nemine týždeň, aby sa na stránkach novín neobjavila zpráva, ukazujúca ďalšie a ďalšie prejavy tejto víťaznej myšlienky. V minulých dňoch to bola napríklad zpráva o návšteve päťčlennéj delegácie vedúcich sovietskych energetikov na čele s podpredsedom Rady ministrov SSSR a ministrom elektrární G. M. Malenkovom v Anglicku. Delegácia si behom svojho trojtýždňového pobytu v krajine prezrela najvýznamnejšie elektrárne a energetické zariadenia od južného pobrežia Anglicka až po Škótsko, včítane výskumného strediska pre atómovú energiu v Harwelli. Na odovzdanie navštívi zasa delegácia anglických energetikov s rovnakým cieľom Sovietsky svaz.

Niet spora o tom, že táto výmena delegácií umocní vzťahy medzi sovietskymi a britskými obchodnými styky a prispieje k ďalšiemu upevneniu priateľských vzťahov medzi britským a sovietskym ľudom. Nič proti tomu nemajú skupiny provokatérov, ktoré si myslia, že urobia ktovie akú diery do sveta, keď v Anglicku budú štrvať proti sovietskym hosťom.

Týmto bezmádeľným štípaním až príliš sa podobajú i emigrantské »medveďe«, ktorí na každú zmienku o mierovom spolunažívaní reagujú ako kukačky na červenú farbu. Bodať by neregulárne v celú svoju »politickú koncepciu« zabíjali na vojne, predstavovali si, ako sa budú »víťazne vracat«. A — tu máš, drahý svätený voľu! Naraz vidia, ako ich plny poletujú ako páperie v prúchom veter mierovej myšlienky, ktorý duje celým svetom!

R. BRŮŽ

To nám napsali vaši kamarádi

V minulých dňoch sa v západných rozhlase opäť objavili zlomyslné hlasy sledujúci jediný cieľ: odvrátiť vás všetkých, kým ste se rozhodli pro návrat od vašeho úmyslu. Znovu se tu opakují do nekonečna západní propagandové povídačky o tom, že navrátilci nemají volnost pohybu, že jsou hlídáni nemohou vybrat zaměstnání a musí pracovat tam, kam jsou posláni. S ta nesmysly, jejichž záměr je na první pohled patrný, není třeba polemizovat. vracejí se nejpřesvědčivěji dopisy vašich přátel a známých, které nám po do svých domovů posílají.

Bolo to milé, ľudské privítanie

Po dlhých letech pobytu v cizine se vrátil ze Švédska do vlasti Matuš Maják. Rozjel se domů do obce Oščadnica na Slovensku, odkud nám napsal:

»Posielam vám týchto pár riadkov, s ktorými chcem vyjadriť moje najsrdečnejšie poďakovanie za všetko, čo ho sa mi poskytlo pri mojom návrate do vlasti. Nikdy som si v cudzine nepredstavoval tak opravdu milé, ľudské privítanie, ako zo stránky vašej na Výbore v Prahe, tak tiež doma v Oščadnici. Bol som chorý, a tak ešte nepracujem, ale prácu už mám zaistenú a čakám len na schválenie lekára. Po mnohých rokoch, stratených v cudzine, som opäť šťastný a spokojný. Verím, že vaša práca ostane úspešná aj naďalej.«

Tatinku, pošli za mne do Prahy pusinku

Již v minulém čísle jsme otiskli dopis bývalého cizineckého legionáře Jindřicha Kudely. Neuplynul ani týden a dostali jsme od něho dopis další. Píše nám mezi jiným:

»Mým přáním bylo pracovat v ostravských dolech. Byl jsem však poslán na lékařskou prohlídku a tam mi řekli, že v dolech pracovat nemohu. Bylo to pro mne velice zklamání. Mám si nyní vybrat jakékoliv jiné povolání. Budu pracovat buď v továrně nebo na stavbě.«

Má žena vás srdečně zdraví a mluví, která je devět let, říká: ku, napiš do Prahy, že jim pusinku za to, že jsi přišel. Mám hodně obstarávání, tak j dosud nedostal k tomu, abych svým kamarádům do ciziny. Až řádně usadím a budu mít trochu času, napiši vám něco o svých věcech z Afriky.«

Mám dobré zamestnanie a som šťastný

Daší dopis jsme obdrželi od tence Štefana Pikulíka, který Skalici na Slovensku. Napsal nám: »Dovoľujem si vám napísať li: dakovať vám za milé privítanie šťastný, že som doma medzi ľuďmi. Mám dobré zamestnanie tady v Skalici čašníka. Nikdy budnem na to, čo ste pre mňa a ešte raz vám a pánu prez srdečne dakujem.«

Udělal jsem mamince velkou radost

»Jsem jeden z těch, kteří se domů z Francie« — píše Ladislav který dnes žije v Ostravě-Kun. »Byl jsem také v cizince. Mamince jsem svým návratem velkou radost. Rozhodl jsem cozat jako horník. Daří se m dobře a našel jsem opět svůj humor.«

HLEDAJÍ SE...

Týden na týden, měsíc za měsícem mijejí, ale sekretariátu Výboru st. činný zůstává o pátrání po těch, kteří opustili republiku a zapadli v cizí zemi. Už to je těžké a smutné, jestliže vaši drazí zde doma žijí od od vás. A jejich hore zvyšuje ještě to, že nemají o mnohých z vás po a nikdy i o těch, kteří zprávy, že žijí v nejistotě o vašich osudech.

Ne bez důležitosti slova dopisu, který zasílá sekretariátu republiky paní Ema Málková z Ostravy a který nám byl předložen kanceláři postoupen: »Vážení pane prezidente,« píše Ema Málková — »vážím se na vás jako na nejvyššího představitele naší lidové demokratické republiky s prosbou o pomoc při zjištění pobytu mého manžela Ladislava Málky, který v únorových dnech roku 1948 nevolně přešel čs. státní hranice a v roce 1949 emigroval z Itálie do Austrálie.«

Poslední dopis jsem obdržela v únoru 1954 z nemocnice, kde se manžel léčil na tyfus. Sdělal mi, abych mu psala na adresu Munyang Island Bend, O. P., N. S. W., Austrálie. Poslal jsem mu dva dopisy, ale oba došly zpět s poznámkou, že adresát není znám. Jeho poslední pracovní místo, o kterém jsem věděla z jeho dopisů, bylo: Cap Hill, Hostel — Stapf, Cambera A. C. T., Austrálie. Zde byl zaměstnán jako kuchař.

Můj manžel byl členem národně socialistické strany a nepředloženě uposlechl výzvy reakčních funkcíonářů této strany a při únorových událostech odešel za hranice. Trpce litoval své nepředloženosti a důvěřivosti kvůli se dovidal, že nikomu z těch, kteří zde zůstali, nebylo uctíváno. Těžce se musel probíjet životem v cizině. Můj manžel byl prostý člověk, který měl rád svou vlast a rodinu. Žil jsem klidným rodinným životem a velmi jsem trpěla jeho odchodem právě tak jako on. Jsem sama bez dětí, proto bych byla velice ráda, kdyby se můj manžel vrátil a byl mi oocorou v blízkém se stáří.

Když byla v roce 1955 vyhlášena amnestie, byla jsem přesvědčena, že

těto velké milosti použije a v domů. Psala jsem mu, ale dopis zpět. Vim, že jen velmi vážnou nosti mu mohly zabránit v návlasti. Snad ani neví, že amnestie byla vyhlášena, nebo že je možno v i nyní. Snad také již nežije. denně se dovidám, jak se pečuj vrátilec a byla bych ráda, kdyby který se stal obětí své důvěry nikdy nezrazoval svou vlast, b nimí...«

Prosíme všechny naše čtenář Ladislava Málky znají, aby ho h vali o tomto dopisu jeho m i o možnosti beztravného návlasti, nebo aby nám sami naps ho osudu. V případě, že Ladislav dosud žije v Austrálii, poskytn všechny potřebné informace n stupitelské úřady v Sydney nebo bourne. Prvá adresa zní: Consul neral of the Czechoslovak Repu Kambala Road, Bellvue Hill, Austrálie, druhá je: Consulate Czechoslovak Republic, »Stonl Queens Road, Melbourne S. Austrálie.

Voláme dále Eduarda Chrdle zeného 6. května 1931. Jeho ot rý v těchto dnech navštívil sek Výboru, nám sdělil, že Eduard opustil republiku v roce 1951. do roku 1953. Od té doby se n Jeho poslední adresa byla SPG. Saylor Avenue, New Berrina, N Austrálie. Otec mu touto cestou zuje, aby využil možnosti, kte a vrátil se zpět do vlasti.

Také Eduardu Chrdlemu po potřebné informace naše zastup úřady v Austrálii, jejichž adre díme výše.

Poslechněte si v Čs. rozhlasu Vysílání v českém a slovenském jazyce pro krajanů v zahraničí:

Středoevropský čas:	Kr.s	Vlna (m)
02.00—02.30	9.550	31 41
"	9.670	31 02
"	6.030	29 75
02.30—03.30	9.670	31 02
"	6.030	49 75
04.30—05.00	9.670	31 02
"	6.030	49 75

DŮLEŽITÉ OZNÁMENÍ

Čtenářům »Hlasu« oznamujeme, že náš časopis de od příštího čísla vy jako čtrnáctideník. Příští tedy vyjde až 3. dubna. Upozorněte na to své zná

Zimní akademické hry mládeže čtyř světadílů

Středisko zimních sportů, nejznámější v celém Polsku — Zakopaně, je skutečným městem. Široké ulice ožily nebyvalým ruchem ve dnech XI. světových zimních akademických her. Sjezly se sem stovky studentů ze čtyř světadílů, sportovců 17 zemí i návštěvníků z celého Polska. Z mnoha zemí sem přijely početné výpravy. Tady se poznávají při sportovním zápolení i v osobním styku studenti Německé demokratické republiky, Bulharska, Finska, Maďarska, Číny, Islandu, stejně jako Rumunska, Československa, Sovětského svazu a Polska. Další studenti přijeli z Austrálie, Rakouska a Belgie, Švýcarska, Norska a Francie.

Přátelství studentů v Zakopaně je upřímné a pevné při sportovních zápoleních i každodenních setkáních. Československá výprava je tu velmi populární. Jedni českoslovenští sportovci získali několik titulů akademických mistrů světa, jednak jsou dobrými kafiardý ostatním sportovcům. Českoslovenští reprezentanti mají velký autobus, který je vůzi na trening a závody. Neslouží však jen jim, hosti stejně stu-

denty Švýcarska, Francie, Belgie, Norska a jiné.

Nebylo skoro dne, aby se mládež mnoha zemí nesešla na společných schůzkách. Každý den bylo na tabuli v jednotlivých ubytovnách ohlášováno nové setkání studentů: Rumunsko—Bulharsko, dům Jarowit; ve vile »Marzenie« hovořili spolu finští, bulharští a němečtí studenti; na daších setkáních byli studenti Sovětského svazu, němečtí sportovci, rumunští a jiní studenti.

Kolik tu bylo všude veselí a přátelství. Každý prokazoval pozornost druhému, studenti si navzájem odevzdávali pamětní dárky, vlajky sportovních organizací, alba fotografií. Sovětská dívka tančí s urostlým Finem, v rohu skupinka mládeže Československa, Německa a Polska družně hovoří o sportu ve svých zemích. Nikdy nechybějí slova, že studenti si přejí toto přátelství nejen udržet, ale dále prohlubovat a získávat pro ně i ostatní mladé lidi ve svých zemích.

Adochian Adrian je student tělovýchovné školy v Bukurešti. Závodí teprve dva roky. Jeho největší dojem? »Spor-

ovní výkony sovětských běžců, kteří získali prvenství ze všech běžeckých soutěží. A pak srdečnost a přátelství polských hostitelů a ostatních studentů. Přátelství, na které se nezapomíná.« Stejně hovořili finští sportovci. Vodili se po ulicích s polskými, československými a německými studenty, společně se přišli pobavit do restaurace a taneční síně. Volali: At žije mládí! Přátelství! Přátelství studentů všech zemí světa!

Známy sovětský běžec a olympijský vítěz a nyní také akademický mistr světa Anikin byl často obklopen skupinou studentů. Ptali se, jak trenuje, jak se připravuje na závody. A on rád odpovídal.

Mládež v Zakopaně našla společný zájem v čestném sportovním zápolení i v zájmu o život studentů ve svých zemích. Nejedna skupina studentů vyjádřila přání, aby výměna studentů mezi zeměmi pokračovala rychleji a byla větší než dosud.

Při studentských sportovních hrách byla otevřena také výstava ukazující rozvoj sportu na polských vysokých školách. Počet aktivních sportovců studentů dosáhl v Polsku nyní asi 58.000, což je asi dvojnásobek proti stavu před čtyřmi lety. Polský odznak zdatnosti nosí na 15.000 studentů. Sportovci sdruženi v polském Akademickém sdružení sportovců mají mezi sebou mnoho sportovních mistrů Polska, někteří z nich obhájí řadu rekordů, vlastní medaile ze světových i akademických her. Nyní má Akademické sdružení sportovců v Polsku dvojnásobně členů než před pět lety.

V předposlední den před ukončením akademických zimních her se mládež znovu setkala na společné besedě. Mládež z Německa, Rumunska, Finska, Československa, Sovětského svazu a dalších zemí se znovu společně rozesmála a rozezpívala. Stisk rukou, loučení, výměna adres. A za všechny řekl trenér německých lyžařů: »Přátelství, které je pevné, zůstává. Mladí lidé na celém světě si přejí dorozumění mezi studenty i národy celého světa. A oni to také dokáží...«

(Převodní zpráva pro Hlas domova)

Členové čtrnácti zimních akademických her v Zakopaně